

De Wissel

IVN afdeling Eijsden

Maart 2015

Jaargang 22 nummer 1

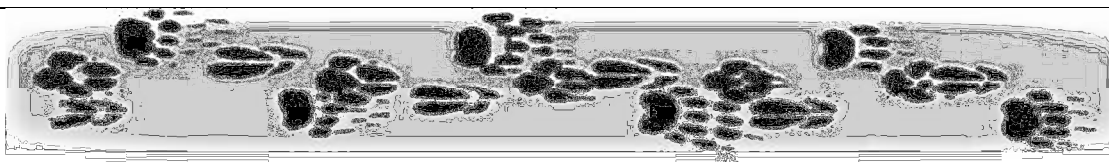
*Instituut voor natuureducatie
en duurzaamheid*

INHOUD

<i>Inhoud</i>	2
<i>Van De Redactie</i>	3
<i>Van Het Bestuur</i>	3
Bericht van het bestuur:	3
Algemene Ledenvergadering op dinsdag 14 april 2015.	4
Betaling contributie jaar 2015 (herinnering).	4
Presentatie wandelboekje Mescher Ommetje	5
Handen uit de mouwen in landgoed "De Waardhoff"	6
Voor de jeugd: Insectenhotel maken?	6
Website "De Waardhoff"	7
Voorjaars Bus Excursie samen met IVN Maastricht.	7
Digitalisering (herinnering)	8
<i>Viskes vange (--)</i>	8
<i>Bijzondere Waarnemingen</i>	8
<i>Agenda 2015</i>	12
Lezingen 2015	12
Het "Wandelschema" & "Korte Tour"	12
Euregionale natuurwandelingen in 2015	12
Programmaoverzicht 2015 Vogelwerkgroep excursies & bijeenkomsten	13
Werkgroep Flora werkgroep (voorheen: Bloeiende Bermen)	14
<i>Bijzondere Waarnemingen</i> vervolg van pagina: 8	14
Winter 2015. Fossielen Dubois wederom groot nieuws.	16
Bijzondere waarnemingen/ervaringen gezocht!	22
<i>Grijs, Groen en Gelukkig</i>	22
<i>Mensaap, aapmens, mens?</i>	22
<i>Stemmen voor Wandelgemeente van het Jaar!</i>	23
<i>Het Bestuur</i>	24

walpot (drukkerij

VAN DE REDACTIE

De winter is zo langzamerhand weer voorbij. Niet dat we veel winter gehad hebben. Klein beetje sneeuw, beetje vorst. Het mag geen naam hebben. Bij gebrek aan beter is de NOS maar de registratie van de Elfstedentocht van 1985 integraal gaan uitzenden.

In de tijd dat de redactie deze Wissel in elkaar aan het steken was, breekt plotseling het voorjaar los. De Sneeuwkllokjes en de Winterakoniëten waren er al, maar begin maart zijn er plotseling weer de Bruine Kikker, kikkerdril en ook de eerste Kraanvogels zijn alweer gesignaleerd op weg naar het noorden.

Graag jullie aandacht voor de activiteiten in de Waardhoff en rond ons eigen wandelparadijs: het Mescher Ommetje en Eijsden-Margraten als Wandelgemeente van het jaar.

Ook graag jullie aandacht voor de Algemene Ledenvergadering en de behoefte van IVN Eijsden aan nieuwe bestuursleden. Hebben jullie interesse of weet je iemand die daar belangstelling voor heeft: laat het Bestuur dit weten.

Wens ik jullie verder nog een schitterend voorjaar en veel leesplezier!

Op de website van IVN Eijsden is regelmatig actueel nieuws te vinden. En, zoals u weet, ook de Wissel wordt daar gepubliceerd (in kleur). (ivn.nl/afdeling/eijsden)

PDB

VAN HET BESTUUR

Bericht van het bestuur:

Binnen het bestuur heeft ons langst zittende lid, Jean Creuwels, te kennen gegeven zijn taken als penningmeester na de huidige termijn (de aanstaande jaarvergadering) neer te zullen leggen.

Jean heeft vele jaren en vanuit meerdere bestuursfuncties zich met veel passie en gedrevenheid ingezet voor IVN-Eijsden.

Wij zijn hem bijzondere dank verschuldigd voor de vele jaren die hij zich heeft ingezet voor onze vereniging en betreuren het zeer dat hij heeft aangegeven te stoppen als bestuurder. Op de jaarvergadering zullen wij hem bedanken voor zijn grote verdiensten voor de vereniging.

Door zijn vertrek is de functie van penningmeester vacant geworden. Wij roepen dan ook een ieder die interesse heeft om zich kandidaat te stellen voor een bestuursfunctie, op zich te melden bij een van de huidige bestuurs-

leden. Naast de functie van penningmeester is ook de functie van voorzitter vacant.

Tijdens de ledenvergadering van 14 april aanstaande zal dan het nieuwe bestuur zich, hopelijk in volledige bezetting, kunnen kandideren.

Maarten vd Sande, vicevoorzitter

Algemene Ledenvergadering op dinsdag 14 april 2015.

Het bestuur nodigt alle leden uit voor de jaarlijkse Algemene Ledenvergadering (ALV).

Deze zal gehouden worden op dinsdag 14 april 2015, 's avonds om 20.00 uur in de Wapenschildzaal van het Ursulinenconvent. Het lokaal is geopend vanaf 19.30 uur en de diverse jaarstukken liggen ter inzage.

Agenda:

1. Opening en Mededelingen (*Maarten van de Sande, vicevoorzitter*).
2. Verslag ALV dd. 7 april 2014 (*Jacques Piters, secretaris*).
3. Jaarverslag van het bestuur over 2014 (*Jacques Piters, secretaris*).
4. Financieel deel (*Jean Creuwels, penningmeester*).
 - a. Jaarverslag 2014.
 - b. begroting 2015.
5. Financiële controle (*Maarten van de Sande, vicevoorzitter*).
 - a. Verslag kascontrolecommissie: Mevr. A. Speckens, Dhr. Ph. Meyer.
 - b. Verkiezing nieuw lid commissie, Mevr. A. Speckens aftredend.
6. Bestuursverkiezing i.v.m. vacature voorzittersfunctie (*Maarten van de Sande, vicevoorzitter*).
7. Bestuursverkiezing nieuw lid/penningmeester i.v.m. tussentijds aftreden J. Creuwels (*Maarten van de Sande, vicevoorzitter*)
Kandidaten kunnen zich aanmelden bij het bestuur.
8. Rondvraag en sluiting zakelijk deel van de bijeenkomst.

Het Bestuur

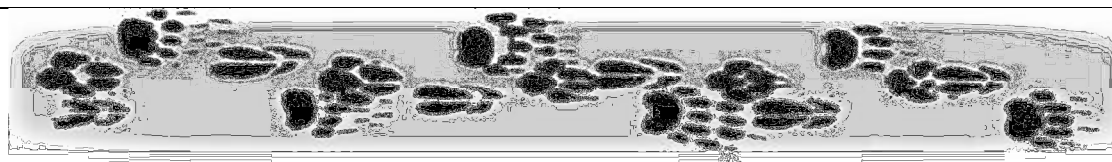
Betaling contributie jaar 2015 (herinnering).

Per 1 maart hebben nog heel wat leden hun contributie voor het jaar 2015 niet voldaan. Bij dezen het verzoek aan iedereen om dat na te kijken en in voorkomend geval alsnog de contributie te voldoen. Het contributie bedrag is nog steeds € 11,50.

Dit kan als volgt:

1. Contant aan een der bestuursleden.
2. Per eigen overschrijfformulier.
3. Via internetbankieren.

Ons IBAN nummer is NL05 INGB 0000 927056, ten name van IVN Eijsden,

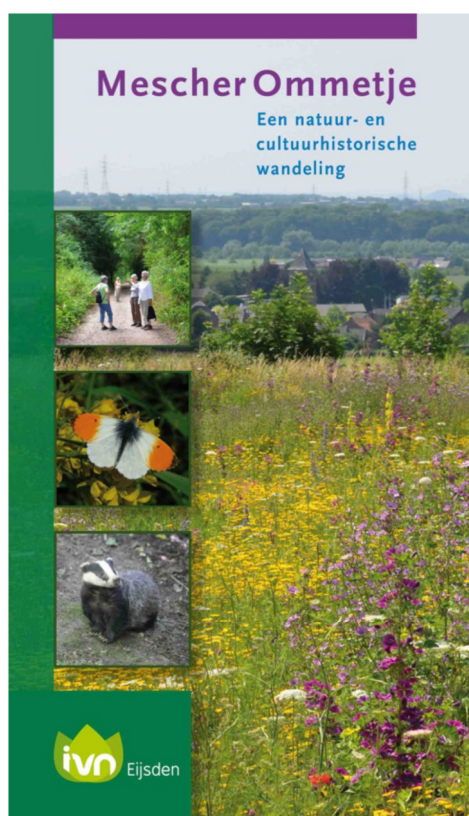

Cuyleborg 65E te 6228 BE Maastricht. Vermeldt tevens uw naam + 2015 als toelichting.

Nadat de afrekening van 1 april bij mij binnen is zal ik die leden welke nog niet betaald hebben een herinnering sturen. Mocht u uw lidmaatschap willen beëindigen dan graag zo spoedig mogelijk bericht.

Uw penningmeester, Jean Creuwels
043-3616195, mail: jeancreuwels.ivn@gmail.com

Presentatie wandelboekje Mescher Ommetje

IVN Eijsden nodigt u uit de presentatie bij te wonen van het wandelboekje 'Mescher Ommetje', een natuur- en cultuurhistorische wandeling van 4 en 7 km via landgoed 'De Waardhoff' en 'Uitzichttoren Mescherheide'.

Dit ommetje is de afgelopen twee jaar verkend, uitgezet op papier en voorzien van prachtige foto's; de moeite waard om in alle seizoenen te lopen. Het is een afwisselende wandeling zowel langs monumentale boerderijen, een van de oudste kerken en archeologische sites, als ook langs karakteristieke boomgaarden, kalkgrashelling, hellingbos, grub, graft, holle wegen, bloemrijke weiden en akkers.

Ontdek het zelf aan de hand van dit wandelboekje. Nieuwsgierig geworden? Kom dan vrijdag het boekje bekijken. Uw aanwezigheid op vrijdagmiddag wordt door ons ten eerste op prijs gesteld. Wel fijn als u even laat weten of u komt i.v.m. de organisatie, via Tineke de Jong, e-mail: tineke.de.jong@kpnplanet.nl of 043-3521109.

Programma vrijdag 20 maart:

Vrijdag 20 maart om 16.30 uur in de Laathof, Langstraat 3 te Mesch.

16.30 uur: ontvangst door voorzitter Maarten van der Sande.

16.35 uur: toelichting op het wandelboekje door Tineke de Jong.

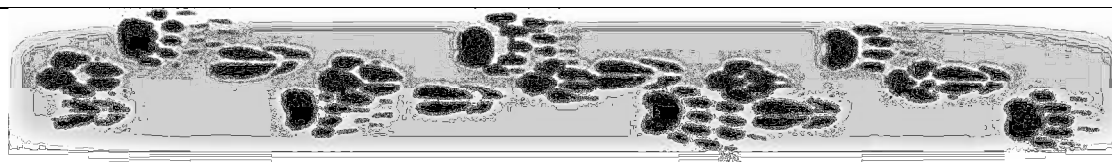
16.40 uur: aanbieden van het boekje door Johan Stoffer aan de wethouder, de 'Bloemenmeisjes' van IVN Eijsden en andere direct betrokkenen.

16.50 uur: woordje van de wethouder.

16.55 uur: dankwoord aan alle sponsors met name de vormgever Paul Hertoghs en een oproep om zaterdag mee te doen aan NL.Doet.

17.00 uur: toast op het mooie resultaat.

Tineke de Jong

Handen uit de mouwen in landgoed “De Waardhoff”

In het kader van de nationale actie NLdoet.2015 van het Oranjefonds wordt er op zaterdag 21 maart van 9.30-14.30 de handen uit de mouwen gestoken op “De Waardhoff”: onderhoud, nieuw materiaal planten, observatiepunten inrichten, insectenhotel maken, enz.

“De Waardhoff” is een nieuw stukje natuur op de Steenberg bij Mesch. Dit landgoed wordt beheerd door een particulier natuurbeheerder, maar hij is ook IVN-er en wil het terrein “biodiverser” inrichten, zowel voor dier als mens. Bomen en struiken planten, akkers inzaaien met bloemrijke planten, bankjes plaatsen om te genieten, observatiepunten inrichten, soortenbescherming door aanleg poel, insectenhotel, enz.

Om dit alles te realiseren is uw hulp heel welkom; er wordt gezorgd voor educatieve intermezzo's en iets voor de inwendige mens en u krijgt als dank het nieuwe wandelboekje “Mescher ommetje”.

Plaats: tegenover de Heiweg nr. 3 is de ingang van landgoed “De Waardhoff”. Activiteit is geschikt voor: families met (kleine) kinderen, collega's, vrienden, teamgenoten, klasgenoten, individuen.

Inlichtingen en aanmelden bij

Tineke de Jong:

Mail: tineke.de.jong@kpnplanet.nl of 043-3521109.

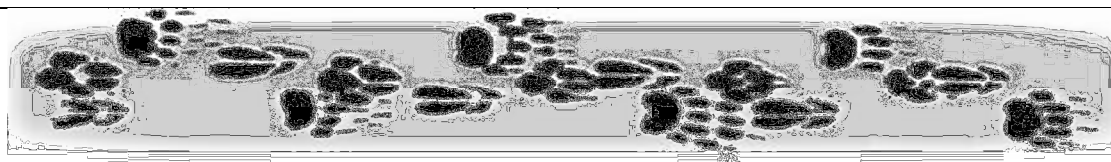
Voor de jeugd: Insectenhotel maken?

Komen jullie op de NL.Doet dag in Mesch het IVN meehelpen een insectenhotel maken en invullen?

Kom dan met je (groot)ouders naar landgoed “De Waardhoff” ingang tegenover Heiweg 3 en vraag bij de grote tent waar je moet zijn. Want er zijn die dag 55 mensen die de handen uit de mouwen steken om de eigenaar fam. Stoffer te helpen het landgoed nog beter in te richten voor mens en dier.

Neem een houtblok mee, holle stengels, stro, vette klei of echte löss in een emmertje, oude dakpannen, spouwmuurstenen, enz., maar je kunt ook ter plaatse naar materiaal zoeken om het insectenhotel mooi in te richten. We willen het dak bekleden met sedum, een soort vetplantje, ook die zijn welkom.

Met insecten en vooral bijen gaat het slecht en bijen zorgen voor bevruchting en dus voor appels en peren of lekkere groenten voor op je bord. Bijgaand een mooi voorbeeld van een insectenhotel met nestruimte voor allerlei insecten, maar vooral voor solitaire bijen.

Je kunt ter plekke gaatjes boren in het hout voor deze bijen, die overigens niet kunnen steken, ze hebben geen angel of hun angel is te klein.

Wil je meer hierover weten dan is er Frans die je veel kan vertellen over insecten.

Je komt toch ook even langs.

Wie meer wil weten over de Waardhoff, kan om 13.30 uur mee met een wandeling door het gebied of koop het net uitgekomen wandelboekje "Mescher Ommetje" voor € 8,- in de tent.

Voor meer informatie:

Tineke de Jong:

Mail: tineke.de.jong@kpnplanet.nl of 043-3521109.

Website "De Waardhoff"

Meer informatie over "De Waardhoff" is sinds 28 januari 2015 ook te vinden op de eigen website: www.waardhoff.nl

Het e-mail adres is: info@waardhoff.nl.

Johan Stoffer

Voorjaars Bus Excursie samen met IVN Maastricht.

De excursie vindt plaats op zondag 19 april.

Voor Eijsdenaren vertrekpunt bushalte Akersteenweg in Heer om stipt 08.50 uur. De bus brengt ons naar Robertville. De wandeling, deels langs de GR route, voert ons via de stuwdam het dal van de Warche in.

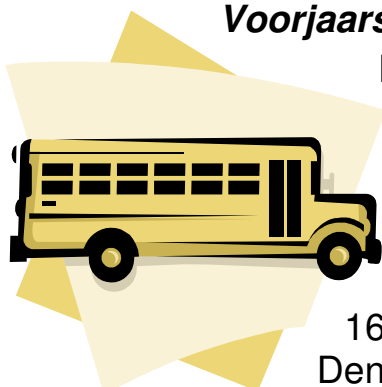
Er zijn 2 routes, een korte van 10 km en een langere van 16 km.

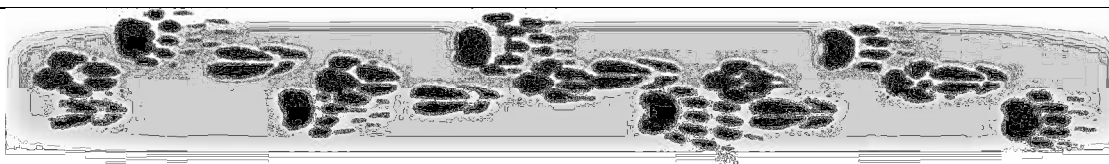
Denk aan goed schoeisel en proviand voor onderweg.

Dat dal is een diep, door de Bayonne en de Warche, ingesneden ravijn. Door het vochtige en koele klimaat komt er een grote rijkdom aan varens en mossen voor met afwisselend dennenbos en loofbos. Wij passeren de waterval van de Bayonne en de fameuze Burcht Reinhardstein. Mogelijk zien wij een Waterspreeuw of een Grote Gele Kwikstaart. Door de kloof van Bévercé bereiken we het fraaie stadje Malmedy. Hier is voldoende mogelijkheid om uit te rusten en de inwendige mens te versterken met spijs en drank.

Om 16.45u keren we terug met de bus.

Vooropgave verplicht bij Herman Heemskerk, tel. 043-3613565, mail: herman.heemskerk@home.nl

Digitalisering (herinnering)

Indien u uw e-mail adres doorgeeft aan de secretaris kunnen we u ook tussendoor van activiteiten op de hoogte brengen. Ook De Wissel krijgt u dan, in kleur, via email binnen.

Daarom de oproep om indien je voorzien bent van een e-mailadres dit aan onze secretaris Jacques Piters door te geven. Het adres is

jacques_piters@hotmail.com (let op _ streepje tussen jacques en piters!)

Het bestuur

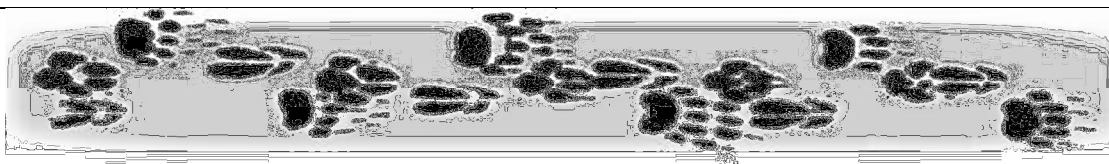
VISKES VANGE (--)

Even pauze, in het volgende nummer wordt de reeks vervolgd!

Jacques Piters

BIJZONDERE WAARNEMINGEN

- 01.12 Regelmatig heel wat Putters langs de Voer bij broer Jef.
- 04.12 Arthur Janssen ziet 2 Grote Zaagbekken op de Maas voor Het Bat.
- 07.12 Een Eekhoorn steekt de Pius XII-sstraat over, mogelijk op bezoek geweest bij de Fam. Blink?
- 06.12 Eindelijk weer eens 1*1, 1*2 en 1*7 Reeën langs het Rijckholterbos.
- 08.12 Tot mijn verbijstering is de Gemeente een nieuw ruiter-/wandelpad aan het aanleggen langs de noordoost kant van het Savelsbos bij Eckelrade. Alweer een dassenbiotoop waarvan de rust verstoord wordt ten behoeve van recreatie en toerisme.
- 09.12 Irene en ik jagen een bijzonder donkere Marter op die met een reuzenvaart het hazenpad kiest. Veel wroetsporen van Wilde Zwijnen aan de oostkant van het Savelsbos bij Eckelrade. Volop haren aan het prikkeldraad.
- 12.12 Met Joost e.a. een stevige tocht gemaakt vanuit het gehucht Wavreumont, tussen Malmedy en Stavelot, door de dalen van de Warche en de Amblève. Een uur rijden en van 09.30 tot 15.30 uur hielden wij het nagenoeg droog. De aangekondigde winden bleven ook kalm. Eerst omhoog en toen door een volledig kapot gereden bospad omlaag. Glibberen over de sporen van de bosmachines waarmee ijverig gewerkt werd. Beneden even de rotsen van Falize bewonderd. Daarna eerst steil omhoog en toen weer geleidelijk aan omlaag naar het plaatsje Warche waar de gelijknamige rivier uitmondt in de Amblève. Gezien het weer van de afgelopen dagen niet verwonderlijk dat de waterstand van beide rivieren vrij hoog was. Buiten de bossen is het landschap uitsluitend agrarisch. Grasland en nog eens grasland. De streek is niet voor niets bekend vanwege zijn kaas. Enige keren langs en over de Amblève om uiteindelijk voor het plaatsje

Challes uit te komen bij de Passerelle. Een ijzeren bruggetje uit 1891! Vandaar langs de Amblève en op het einde nogmaals steil omhoog, terug naar ons vertrekpunt. Onderweg geen wild, enkel sporen van Wilde Zwijnen. Ook niet al te veel vogels maar een Rode Wouw in de lucht ontging ons niet.

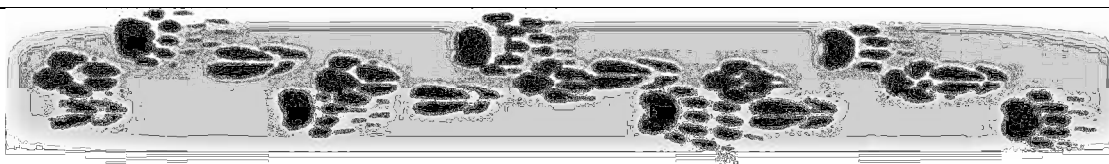
- 17.12 IJsvogel boven de Voer bij het bruggetje.
- 20.12 Ons oudste lid, de Heer Jo Feron, heeft Eijsden moeten verlaten. Jo, inmiddels 95 jaar oud, kan niet meer zelfstandig wonen en heeft nu een plek gevonden in de Appelgaard in Margraten. Jo heeft in de beginjaren van onze afdeling, samen met zijn kleinzoon, veel gedaan voor ons verenigingslokaal en in het buitengebied. Hij was een trouwe bezoeker van de lezingen. Geregeld ging ik bij hem op de koffie om wat bij te praten over het IVN en de natuur toen hij zelf niet meer actief kon zijn. Hopelijk kan hij nog enkele levensjaren doorbrengen in het verre Margraten.
- 24.12 Fraaie dode Vos bij GP45 nabij Navagne.
- 25.12 Kerstmis, een familiefeest. Voor mij een uitgelezen kans om door bos en veld te struinen zonder pottenkijkers. Toch wel, ik stuit op 2 personen, met geweer, onderweg naar een jachtkansel. Hoe zo, zondag? Hebben ontheffing. Als wij een Wild Zwijn zien gaat het er aan! Dat is de ware geest om schade te voorkomen. Overigens zag ik geen wild. Alleen enige honderden Kramsvogels. Ook in Voeren alle horeca dicht. Vroeger kon je als vrijgezel bij de oude Twan of Chretien ook op kerstdag terecht voor een pilsje en een praatje. Die hoefden bij leven niet miljonair te worden. Hun klant was Koning.
- 28.12 Ik tel 27 Grote Zilverreigers op het Hamstergebied van Heer. De Blauwe Reigers zijn deze keer in de minderheid, slechts 4 stuks. In het bosje langs de Voer ravotten 3 Eekhoorns. Een Sperwer brengt een bezoek aan de tuin van 12 Septemberstraat 15.
- 31.12 De laatste dag van het jaar 2014. Voor mij wat betreft waarnemingen een slecht jaar. Ik zit op ongeveer driekwart van het gemiddelde aantal der vorige jaren. Ook niet iets echt spectaculairs. Daar verandert een tocht langs de Sjoen Grub tot Sint Geertruid niets aan.
- 02.01 De Gemeente begint het jaar goed. Ten behoeve van het toerisme wordt er een nieuw pad aangelegd dwars door een der laatste stukjes ongerept foerageergebied van Dassen, Reeën en Vossen. Ook de geplande activiteiten op landgoed De Waardhoff zijn nadelig voor de Dassen. Reden voor mij om nog maar eens een boze brief te schrijven naar de Gemeente en te be-

danken als bestuurder van IVN Eijsden.

- 03.01 Aan de oostkant van het Savelsbosgebied tussen Cadier & Keer en Eckelrade hebben Wilde Zwijnen huisgehouden. Een bevriend jager telde er 13!
- 04.01 Langs de Keerestraat is een beeldbepalend hoogstamboomgaardje opgeruimd. Een handvol Rode Renetten bomen en wat Pruimenbomen zijn geruimd. Verlies foerageergebied van de Das. In plaats daarvan: akker. Op de ene plek propageert de Gemeente via het project “Met Fruit er op Uit” landschapsbehoud samen met de agrariërs, op de andere plek mag een agrariër zonder meer doen wat hij wil.
- 05.01 In het bos laten zich de Spechten al horen. Links en rechts ook al wat Aronskelken 5 cm boven de grond. Zowel gevlekt als onbevlekt.
- 07.01 In het stukje Eijsder Beemden langs Kasteel Oost staat een partij bloeiende Sneeuwkllokjes. De groep Grote Zilverreigers staat 500 meter ten noorden van het Hamstergebied Heer te foerageren op een weiland. Boven de pepeneer van Costongs langs de Bronckweg vliegen enige honderden Kramsvogels van boom tot boom.
- 09.01 Met Joost e.a. het kersverse Voetspoor 269 van Harry Boelen gelopen. Een prachtige tocht vanuit Esneux via Parc du Mary naar de Roche aux Faucons en terug. De aangekondigde regen bleef weg. Wel veel modder. Hoogtepunten waren een echte Beverdam in het Parc du Mary en het uitzicht over de Ourthe vallei vanaf de Valkenrots.
- @ 12.01 Annemie en Jan Speckens melden: Op maandag 12 januari hebben we een Ooievaar gezien in een wei langs de Oosterweg (tussen afslag naar Gronsveld en Oost-Maarland). Het was rond 10 uur. Om 10.45 uur stond hij er nog en aan de overkant van diezelfde weg liep een zilverreiger in een wei.
- 12.01 Dhr. Jan Oudelaar uit Gronsveld, lid IVN Eijsden, meldt dat er in de Sjechelder bomen gekapt worden om ruimte te maken voor de groei van een bijzondere struik: de Koraalmeidoorn.
- 15.01 John Wiersma meldt 2 Ooievaars op de graslanden ter hoogte van de kruising van Köbbesweg en Oosterweg. Ook 1 IJsvogel boven de afwateringsbeek vanuit de waterzuivering van Heugem. Mijn correspondent uit Mheer meldt de 1e dode Das van dit jaar, langs de weg naar het voetbalterrein van Mheer. Ook ziet hij 's avond een levende Das in zijn voortuin. Op de akker voor Castermans bij Hoeve Snouwenberg wordt een Wild Zwijn van 54 kilo geschoten.
- 16.01 Nu wordt er op nagenoeg dezelfde plek 1 Ooievaar gemeld plus 2 Buizerds. Meerdere melders dus.
- 19.01 2 Grote Bonte Spechten in bosje langs de Voer in Laag-Caestert.
- @ 20.01 Een Eekhoorn steekt iets voorbij de Molen van Gronsveld vlak voor mij de Rijksweg over, richting De Heeg. Een half uur later zie ik er nog een

aan de rand van her Rijckholterbos. Tien minuten daarna een bijzondere waarneming: Er komt een rekelvos uit een dassenburcht en hij gaat voor mij door oostwaarts het bos op. Eén minuut later volgt hem uit dezelfde pijp een moervos, direct zelfde kant op! Op deze burcht zaten vorig jaar inderdaad zowel Vos als Das, met jongen. Gaan ze het dit jaar weer proberen?

@ 21.01 Iris Tijert meldt: Toen wij vanmiddag bij oma (Maria Janssen-Rutten) waren, gingen wij ook vogels tellen in de tuin net zoals dat moet bij de Nationale Vogeltelling. Plotseling zagen wij een heel speciale gast. In het krentenboompje naast de vijver zagen wij blauw, oranje, een forse snavel. Het was een IJsvogel! Hij had zeker zijn oog laten vallen op de vissen in onze vijver. Maar daar kon hij gelukkig (voor de vissen) niet bij, want er lag een laagje ijs op de vijver.

@ 21.01 Maria Janssen-Rutten meldt: Op de terugweg van het gemeentehuis in Margraten naar Eijsden zag ik woensdagavond 21 januari rond half 12 op het omgeploegde maïsveld tegenover het kruispunt naar de Zeven Heuvelen 2 gloeilampjes. Het bleken de ogen van een flinke vos te zijn, die door de koplampen van mijn auto oplichtten.

- 21.01 Nu ook op een weiland langs de Daor 2 Grote Zilverreigers.
- 23.01 Met Joost e.a. Voetspoor 191 uit 2005 van Herman van Eck gelopen. Een echte Ardennenwandeling rond het plaatsje Xhoffraix. Een zeer afwisselend landschap van bos, door rivierdalen en drassig veenachtig gebied. Nul graden, geen wind, geen verse sneeuw. Wel bevroren paden en paden die ontdooid waren. Lastig en drassig dus. De Cascade de Bayehon blijft steeds een belevenis. Ook zo de jeneverbesstruiken en natuurlijk de Vieux Chene. De oudste (>500 jaar!) eik van de Hoge Venen. Bijzonderste waarnemingen: twee Waterspreeuwen boven de Warche en een Houtsnip die opvloog van een bospad! Op een affiche staat dat ook hier de Vuursalamanders gesneuveld zijn.
- 23.01 Ik zie een dode Das liggen langs de N278 voor Margraten. Dhr. Peter Houben meldt er eentje langs de Köbbesweg bij De Dwaze Herder. Langs de N278 wordt ook een Wild Zwijn aangereden.
- 27.01 Nog steeds grote vluchten Kramsvogels in de laagstam van Costongs. De Grote Zilverreigers zijn weer allemaal present.
- 29.01 Mevr. José Janssen-Piters loopt om ca. 09.30u van het RWS langs de Maas tot Aon het Bat, met haar hond Juul. Niets bijzonders, wel het feit dat zij in het water vergezeld wordt door een stroomopwaarts zwemmende Bever!

Zie verder op pagina: 12

AGENDA 2015

Lezingen 2015

30 mrt	n.t.b.	20:00 uur
--------	--------	-----------

Onderwerp, spreker en plaats wordt bekend gemaakt via de plaatselijke pers en op de site van ons IVN. Hebben wij uw mail adres dan ook per mail.

Plaats Bibliotheek Eijsden aan de Kramsvogel 42.
Onderwerp Nader te bepalen, zie plaatselijk nieuws in De Etalage.

De bibliotheek is open vanaf 19.30 uur en wij beginnen stipt om 20.00 uur. Inclusief pauze tot 22.15 uur. Getracht zal worden in elke laatste week van een maand een spreker te vinden. Houdt de lokale pers dus in de gaten.

Het "Wandelschema" & "Korte Tour"

25 mrt	Panoramawand. tussen Wahlwiller en Eys	9 km	11.00 uur
22 april	Rondom Sint Geertruid	9 km	11.00 uur
27 mei	Rond de Abdij van Val-Dieu	9 km	11.00 uur
24 juni	Camerig, Heymansgroeve, Volmolen Voetsporen van Eli Heymans	9 km	11.00 uur
15 juli	Linnen, wandeling door de uiterwaarden van de Maas.	9 km.	11.00 uur

Het programma is samengesteld door José Goessens, Marianne Schols en Anne van Santen. Vertrek Cultureel Centrum 11.00 uur via carpoolstelsel.

Bijdrage onkosten chauffeur € 2,50 per persoon, ongeacht de afstand. Deelname aan deze wandelingen geschiedt op eigen risico en verantwoording. Wandelingen zijn geschikt voor een ieder die goed ter been is. Wij gaan er vanuit dat iedere chauffeur een eigen inzittende verzekering heeft.

Anne van Santen, tel. 043-4094672

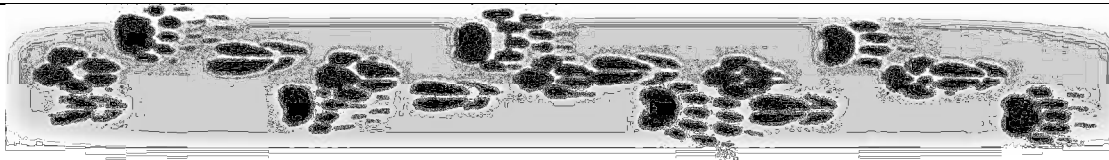
Euregionale natuurwandelingen in 2015

Ook in 2015 zullen de euregionale natuurwandelingen plaats vinden. Elke vrijdag van de oneven weken (dus week 1, 3, 5 etc.) kunt u daaraan deelnemen. Organisator Frans Jongen uit Mheer heeft weer een keur van tochten samengesteld aan de hand van de alom bekende Voetsporen uit De Natuurgids en uitgaande van de Wandelingen Zuid-Limburg van de heer Laszlo. In principe is het vertrekpunt van elke tocht de parkeerplaats bij het kerkplein van Mheer waar om stipt 09.00 uur via carpoolen gezamenlijk vertrokken wordt naar het beginpunt van de wandeling. Na afloop terug naar Mheer. Deelname is op eigen risico. De hond meenemen is niet toegestaan. Deelname is gratis echter er wordt wel een bijdrage gevraagd in de kilometerkosten van de chauffeur.

De tochten gaan onder alle omstandigheden door. Zorg voor gepast schoeisel en kleding en ook voor spijs en drank voor onderweg. Indien mogelijk wordt een pauze ingelast in een horecazaak waar iedereen zijn/haar eigen consumpties dient te betalen.

Indien het vertrekpunt elders is wordt dat per mail doorgegeven.

Vrijdag	13 maart	Bunde	13,3km	WZL 106
Vrijdag	27 maart	Bilstain	16km	WZL 465
Vrijdag	10 april	Mechelen	14,4km	WZL 734

Vrijdag	24 april	Swalmen	17km	WZL 386
Vrijdag	8 mei	Ulestraten	14,6km	WZL 91
Vrijdag	22 mei	Kelmis	13,5km	WZL 351
Vrijdag	5 juni	Obermaubach	17,3km	WZL 592
Vrijdag	19 juni	Visé	16km	Voetspoor 246
Vrijdag	3 juli	De Haspengouw	15km	Voetspoor 242
Vrijdag	17 juli	Simpelveld	18km	WZL 39

Voor nadere inlichtingen organisator Frans Jongen, tel. 043-4571705 of 06-25486395.
Mailadres: fransjongen@hetnet.nl

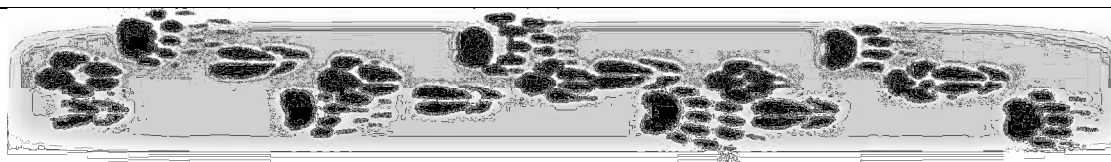
JC

Programmaoverzicht 2015 Vogelwerkgroep excursies & bijeenkomsten

Datum	Tijd	Activiteit	Vertrekpunt /contact
MAART			
Zondag 8	08.00	Excursie Noordal	Kerk Mheer
Zaterdag 28	08.00	Excursie Savelsbos	Vroendel
APRIL			
1-20 april		Broedvogelonderzoek- Voer	Thérèse
1-30 april		1 ^e MUS-telling	Ed/Thérèse
half april – eind juni		Controle uilenkasten	Philippe/Frans
21 april – 15 mei		Broedvogelonderzoek- Voer	Lydia
Zaterdag 25	09.00	Excursie Eijsder Beemden	Eijsder Beemden
MEI			
Zondag 3	08.00	Excursie Kerkeweert	Dassenburcht
15 mei – 15 juni		2 ^e MUS-telling	Ed/Thérèse
16 mei – 15 juni		Broedvogelonderzoek, Voer	Frans
JUNI			
15 juni – 15 juli		3 ^e MUS-telling	Ed/Thérèse
Zaterdag 27	09.00	Excursie Eijsder Beemden	Eijsder Beemden
JULI			
13 juli – 27 juli		Huiszwaluwtellingen	Thérèse
Zondag 19		Gezinsdag	Wiel & Annie
SEPTEMBER			
Zondag 6	08.00	Excursie Voeren	Dassenburcht - Philip
Zaterdag 26	09.00	Excursie Eijsder Beemden	Eijsder Beemden
OKTOBER			
Zondag 4	08.00	Excursie Bichterweert	Dassenburcht
NOVEMBER			
Zondag 8	08.00	Excursie Elsloo/Meers	Dassenburcht - Jac
Zaterdag 28	10.00	Excursie Eijsder Beemden	Eijsder Beemden
DECEMBER			
Maandag 28	09.00	Winterbekentelling - Voer	Kasteelpark
JANUARI 2016			
Dinsdag 5	19.30	Nieuwjaarstreffen	??

Wil je deelnemen aan een excursie (behalve die naar de Eijsder Beemden), meld je dan s.v.p. aan bij Ed Bayens (ed_bayens@yahoo.co.uk; tel. 4091024).

Telefoonnummers:

Ed	409 10 24	Philippe	457 23 70	Wiel	408 19 41
Lydia	361 58 05	Thérèse	408 54 10	Frans	409 12 83

*Aan de activiteiten van de vogelwerkgroep kan in principe elke IVN'er deelnemen.
Hebt u belangstelling om vogelaar te worden? Bel!*

Ed Bayens

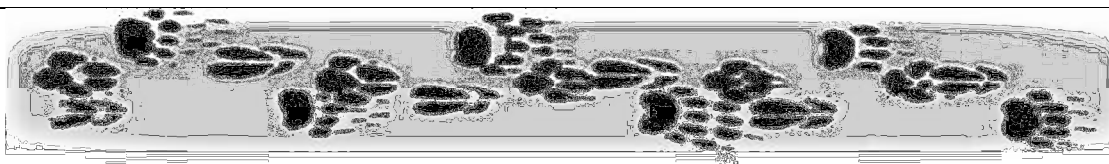
Werkgroep Flora werkgroep (voorheen: Bloeiende Bermen)

vr 20 mrt	Presentatie wandelboekje Mescher ommetje (16.30 uur onder voorbehoud)
za 21 mrt	Handen uit de mouwen met NL.doet
vr 24 apr	Bloesemwandeling
vr 22 mei	Inventarisatie "De Waardhoff"

Ook in 2015 gaan we weer iedere laatste vrijdag in de maand op pad om planten en bomen te bekijken. We vertrekken steeds om 13.30 uur (tot 16.00 uur) vanaf verschillende locaties. Het programma bespreken we in januari. Dus als je mee wilt lopen dan mail even tineke.de.jong@kpnplanet.nl

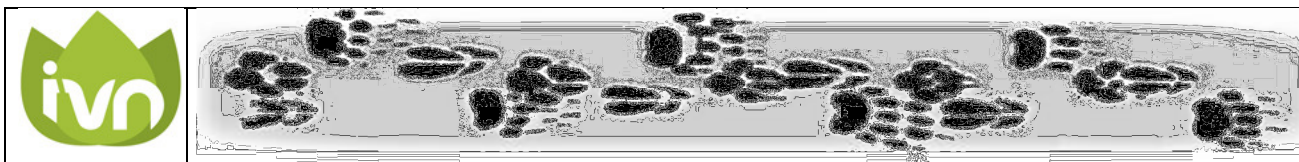
BIJZONDERE WAARNEMINGEN VERVOLG VAN PAGINA: 8

- 30.01 Met Frans e.a. nu Voetspoor 262 gelopen. Wandeling van La Reid naar Vert Buisson en terug. De wegen waren brandschoon. In de regio La Reid wel 10 tot 15 cm sneeuw. Het dooide met zo nu en dan zon uit de grijze lucht. Prachtige tocht met 8 ervaren Ardennenlopers en 1 loopster. Bijzonder fraai de doorgang van de befaamde Charmille bij het complex van het Kasteel Le Haut Marait. Ook het stuk stroomopwaarts langs de Ninglinspo mocht er zijn. Een stukje van de Eveque moesten we verlaten, onbegaanbaar door de sneeuw en de soppige plekken links en rechts. Dus 200 meter door het bos. Ietsje verder moesten we het pad verlaten omdat het was veranderd in een heuse beek, even door een weiland. Richting Memorial au Maquisard Inconnu en vanaf daar naar La Reid terug was het ook ploeteren, maar te doen. Terug bij ons vertrekpunt was de modder van de schoenen en mochten wij het enige dorpscafé vlot binnen om wat vocht te compenseren.
- 01.02 Twee dagen achter elkaar zie ik om ca.10.10 uur dezelfde Eekhoorn(?) als op 20 januari. Het is rustig in het bos. Ik krijg niets te zien. De Grote Zilverreigers zijn merendeels vertrokken naar elders. Ik tel slechts 2 tot 4 exemplaren.
- 04.02 Ik vind het kadaver van een Das op een burcht in de hellingbosjes bij Beutenaken. Ook een handvol Belemnieten. In een ander bosdeel kom ik een voederplaats voor Wilde Zwijnen tegen, met een cameraval. Ietsje verder waarchtig een Moordkruis. Ter gedachtenis van veldwachter Johannes van Loo, in 1896 ter plekke door 2 stropers gedood!
- 06.02 Met Joost e.a. een vrije tocht gemaakt over de zuidflank van de Hoge Venen tussen Hockay en Bévercé. Nog 30 cm sneeuw, bevroren on-

dergrond, nagenoeg windstil en 0 tot -2 graden. Blauwe hemel. Ideaal wandelweer. Eerst langs en door het Fagne de Fraineu over met sneeuw bedekte knuppelpaden. Uitkijken dus. Vanaf Rondchene binnendoor o.a. langs de Tanion naar Monument Frederic, ook hier een monumentale eik van honderden jaren oud. Onderweg Goudhaantjes en 2 kolossale hertenbokken in gezelschap van zo'n 30 hinds. In een afgesloten ruimte tot onze spijt. Vandaar naar Ferme Libert in Bévercé. Is nu een deftig restaurant, geen koffie meer voor dorstige wandelaars. Toen als slot een indrukwekkende tocht door de Tros Marets. Een belevenis. Heelhuids en tevreden arriveerde het gezelschap bij de auto's. In Hockay werd Le Randonneur bezocht om na te kaarten bij de erwtensoep.

- 08.02 Mijn tocht Mheer–Voeren–Mesch. Geen negatieve bijzonderheden bij de Dassenburchten, alles lijkt standaard voor deze tijd van het jaar. Onderweg in Bos Baron Mheer 1*2, 1*5 en 1*1 Reeën. Een half uur later in het Sparrenbos langs de Voergrebbe 8 Reeën waaronder 2 reebokken. Hier en daar groepen Kramsvogels. In de zogeheten Cruisgraef een onverwachte verrassing. Om ca. 12.35u gaan op amper 15 meter afstand van mij 8 Wilde Zwijnen op de loop. Twee gewone groten, 5 kleinen (zonder pymapak) en 1 zeer groot exemplaar. Ik ben maar voorzichtig terug gekeerd op mijn schreden. Een Keerdenaar ziet een partij Kievitten bij het Hamstergebied van Sibbe. Ook daar 17 Grote Zilverreigers.
- 10.02 Bevriende wandelaars melden dat zij op zondag 08.02 Wilde Zwijnen hebben gezien op 't Gruusselt in Cadier en Keer. Plus heel wat wroetsporen. Een Heerdenaar meldt dat hij veel Grote Zilverreigers ziet oostelijk Scharn-Heer richting Bemelen. Ze zijn te zien vanaf de Rasberg! Een bevriende vrije vogel natuurkenner, met een hekel aan welke club dan ook, laat mij een foto zien van een jonge Lynx, gemaakt in de Voerstreek! Niet verder vertellen Jean! Nu nog de Wilde Kat, die in het Savelsbos rond loopt op de foto zien te krijgen. Van het hele Belgische Lynx gebeuren in de Voerstreek is door mij nergens iets te vinden op internet,
- 12.02 Om 13.15u laten zich heel wat Muurhagedissen zien in de februari-zon. 5 Volwassenen, 4 halbstarken en 2 jonkies. 's Avonds om ca. 18.30u 2 grote Wilde Zwijnen en 1 halfstarke op het weiland langs de Lang Grub.
- 13.02 Als één Schaap over de dam is! Ik vind weer een dode Das op een burcht, een jaarling mannetje. Tocht langs bos levert 1*4 en 1*6 Reeën op. Ook heel wat Spechten laten zich zien en horen. Boven het bos Buizerds. Boven een aantal akkers Torenavalken. Voor de kapel van Rijckholt is een boomgaard met pruimenbomen en halfhoge kersenbomen gerooid. Inmiddels ook al volledig omgeploegd.
- 14.02 Langs De Bukel, ter hoogte van huisnr. 1, staat een flinke partij Winterakonieten. Een geel tapijt. Ook enkel plukken Sneeuwkllokjes.
- 16.02 Mijn correspondent uit Mheer meldt dat hij op 29 januari een dode

Das langs de weg van Terlinden naar Banholt zag liggen. Een andere weggebruiker meldt een dode Das langs de N278, ietsje oostelijker dan De Hut. Op een dassenburcht in de gemeente Deventer zijn ernstige vernielingen aangebracht. Ook sporen van stroperij. Met een wildcameraval werd de dader vastgelegd! Een beginneling blijkbaar. Ik zie zowel enkele Boomkruipers als Boomklevers.

- 17.02 Broer Jef ziet een Grote Gele Kwikstaart boven het watervalletje in de Voer voor zijn huis.
- 21.02 Met Henri e.a. een ouderwetse tocht gemaakt door Sint Maartensvoeren en Sint Pietersvoeren. Sterke koude wind maar wij hielden het droog. Wie kent ze niet? De plaatselijke benamingen zoals Berg, Rullen, Brabant, Peerds, Swaen, Krommejong, Lusberg, Crindaal, Eiken, Kwinten enz. enz. En gepauzeerd werd bij Jetteke in Veurs! Opvallend dat ook in Voeren de boeren betrokken worden bij het landschapbeheer. Heel wat kaalgeschoren graften, meer dan kort geknipte heggen en overstaanders afgezaagd op 1 meter hoogte! De dassenburchten die wij passeerden zagen er beter uit dan ik verwachtte. Toch iets positiefs. Oh ja, ook nog bloeiend Speenkruid.
- 22.02 Een Eekhoorn loopt over het gazon van Zwembad Eijsden. Op de heggen bij de Molen van Gronsveld zitten zo'n 20 Geelgorzen, zowel mannetjes als vrouwtjes. De cursisten van de Vogelcursus van IVN Heuvelland struinen door de Eijsder Beemden.

@ 05.03 Peter De Bie vindt het eerste kikkerdril (Bruine Kikker) in zijn vijver aan de Beezepool. Bij melding bij de Natuurkalender (www.natuurkalender.nl) blijkt het de eerste waarneming van 2015 die doorgegeven wordt.

Vorige jaren werden in deze vijver het eerste kikkerdril afgezet: 26-02-2014, 10-03-2013, 5-03-2012 en 1-03-2011.

@ 12.03 Peter De Bie ziet rond 17:15 uur een tweetal plukjes (enkele tientallen) Kraanvogels boven de kom van Eijsden richting noorden trekken.

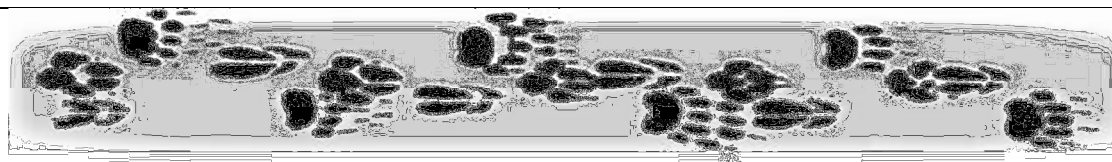
@ 13.03 Peter De Bie: ook in de loop van vrijdag diverse groepjes Kraanvogels vliegend boven Eijsden richting noorden.

Jean Creuwels, met dank aan de melders

Winter 2015. Fossielen Dubois wederom groot nieuws.

Zaterdag 6 december 2014. Bij het krieken van de dag zit Sint Nicolaas alweer op de boot richting Spanje. De meesten van ons moeten in Nederland de winter zien door te komen. Natuurbericht: 5 Wilde katten ontdekt bij Vijlen.

Nu maar afwachten of deze ook richting Savelsbos komen.

Maandag 8 december. Dikke laag ijsbloemen op de auto. Grote zilverreiger bij Bruisterbosch. Opmerkelijk bericht: Op een schelp uit de collectie van Eugène Dubois, opgegraven in de 19e eeuw bij Trinil op Java, zijn prehistorische inkervingen gevonden. Volgens de onderzoekers zijn ze gemaakt door mensen van het type "Homo Erectus", zo'n 500.000 jaar geleden. De schelpen (zoetwatermosselen) werden verzameld als voedsel en opengemaakt met haaiantanden. Mogelijk werden ze later gebruikt als werktuigen (schrapers, mesjes). De groeven in de schelp (zigzagpatroon) kunnen met haaiantanden zijn gemaakt. Nog nooit zijn zulke oude, bewust gemaakte, versieringen gevonden. Dubois (eigenlijk een arts) had als hoofddoel te bewijzen, dat de evolutieleer van Darwin op alle levende wezens (dus inclusief de mens) van toepassing is. De fossiele bewijzen daarvoor vond hij op Java. Dat juist in zijn omvangrijke fossielencollectie nog andere ontdekkingen worden gedaan, mag bijzonder heten. Dubois was een veelzijdig wetenschapper, die in één adem genoemd mag worden met Darwin. Mocht er ooit een standbeeld van hem worden opgericht, dan zou dit zeker in de oude kom van Eijsden een geschikte plaats kunnen vinden.

Woensdag 10 december. Marie-José Creuwels ziet een Buizerd boven de achtertuinen aan het Veldje.

Donderdag 11 december. Op weg naar Margraten een Grote zilverreiger, Blauwe reiger en een Torenvalk. In Eijsden wordt het 's middags zo rond en na drieën wit van de hagel. In Margraten wordt het dan aardedonker, maar zonder hagel erbij. Ook in Midden en Noord-Limburg hagelt het, soms zelfs met blikseminslagen.

Maandag 15 december. Grote Zilverreiger tussen Bruisterbosch en Herkenrade.

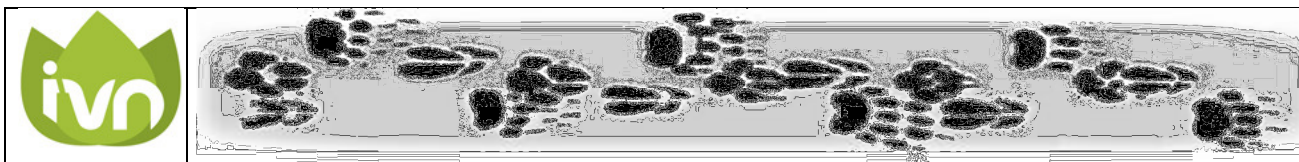
Dinsdag 16 december. Jaarafsluiting IVN-Eijsden in de Wapenzaal van het Familiemuseum. Een geslaagde avond met presentaties over de Waardhoff ("Stjèjnebèrg") in Mesch door Johan Stoffer en Tineke de Jong en over de natuur in Namibië door Peter De Bie.

Woensdag 17 december. Kleine wintervlinder op mijn voordeur aan het Veldje in Eijsden. Ook vliegt er nog een andere wintervlinder rond (een Uiltje?).

Vrijdag 19 december. In de middag een korte, zeer zware bui bij het Withuis

Vrijdag 19 december. In de middag een korte, zeer zware bui bij het Withuis

Vrijdag 19 december. In de middag een korte, zeer zware bui bij het Withuis

en Mariadorp, bij meer dan 10°. Warme lucht kan meer water bevatten dan koude lucht, dat is goed te zien.

Tweede kerstdag. Zwerm mugjes in de achtertuin.

Zaterdag 27 december. Het aangekondigde pak sneeuw valt hier eerst als regen en later wordt het zelfs droog omdat de neerslag in een draaiende beweging om Zuid-Limburg heen cirkelt. We zitten in het oog van het lagedrukgebied. In Brabant en Noord-Limburg valt er wel een goed pak sneeuw, dat dagenlang blijft liggen.

Zondag 28 december. Matige vorst. Volgens de KNMI-daggegevens in Zuid-Limburg een ijsdag (maximum niet boven de 0°).

Maandag 29 december valt dan wel een laagje sneeuw in de ochtend, maar dit dooit weer weg.

Vrijdag 2 januari 2015. Programma op tv over de Nederlandse vissers. Het blijkt dat er nog steeds beroepsvisserij is op Voorns ("Rötse"). Niet bekend is of deze zoetwatervis nog in Nederland wordt gegeten. In het buitenland zeker wel nog. De Voorns worden ook gezouten en uitgevoerd naar Rusland. Ze zijn ook verkrijgbaar in Oost-Europese winkels in Duitsland. Toch maar eens naar uitkijken dan, die willen we wel eens proeven.

Donderdag 8 januari. Ooievaar langs de Oosterweg (nabij "Köbbes"). Deze wordt door velen gezien. Jenny ziet de Zilverreiger tussen Banholt en Bruisbosch. Ook in de winter stroomt de beek langs de Bukel soms in natte perioden. Op deze dag zelfs even breed als in de zomer.

Zaterdag 10 januari. Stormachtig weer. Hoge nachttemperaturen (14°).

Dinsdag 13 januari. Minstens 3 Buizerds op een grasland bij Margraten. Buizerds eten van alles, zelfs ook graag Regenwormen.

Woensdag 14 januari. Winteronweer met harde wind in de nacht. Gé Janssen-Piters meldt dat de Ooievaar er nog staat. Overdag rond de noon alweer onweer met hagel en natte sneeuw (in Margraten).

Donderdag 15 januari. Herfstweer.

Vrijdag 16 januari. Bezoek aan het Land van Maas en Waal, tussen Nijmegen en Zaltbommel. Veel Grote zilverreigers gezien (wel 10).

Zaterdag 17 januari. Koolmezen zingen aan het Veldje en het Ursulinenpark.

Zondag 18 januari. Vos steekt over bij de Banholtergrubbe, zoals daar wel vaker is te zien.

Donderdag 22 januari. Meer dan 50 zwemmende larven van de Vroedmeesterpad te zien onder het ijs in de poelen op de Hoge Fronten. Deze Koelekoppen kunnen erg groot worden, dat is bekend.

Vrijdag 23 januari. Ijsdag. Schaatsen op ondergelopen weilanden in Noord-Nederland.

Zaterdag 24 januari. Zware sneeuwval tussen ongeveer 7.15u en 12.15u. Pak sneeuw van tegen de 10cm. Goede kraaksneeuw. Er worden overal mooie sneeuwpoppen gemaakt. "Sjilvrikke" (baantje glijden op de sneeuw)

zie je echter niet meer. Ik heb het zelf nog gedaan en in de tijd van mijn vader en tante Lies maakten ze een "sijlvrik" van boven tot onderaan de Vroenhof. Dan moest er eerst flink "gesjieveld" worden tot het "gletsde". In de Zeehondenopvang Pieterburen wordt een zwarte Zeehond binnengebracht. In de koudeput langs de bosrand onderaan de Bukel vriest het weer het hardst.

Zondag 25 januari. Er ligt nog sneeuw in Eijsden en in Banholt zijn er nog grote hopen van het sneeuwruimen. Twee Roodborstjes in de tuin aan het Veldje. Alweer stroomt de Bukelbeek.

Woensdag 28 januari. Winteronweer boven Eijsden, van 17.47u tot 18.08u, zeker 6 keer bliksem en donder en harde neerslag. Informatieavond Rijkswaterstaat in café Ipanema over de Maasarm (neuvengeul) nabij het Gouvernement (Kleine Weerd). In het plan is ook betrokken de aanleg van een eilandje in het noordelijke deel van het Grindgat van Oost (ter hoogte van Heugem). Dit eilandje betreft een natuurcompensatie voor de werken bij de Sluis van Ternaaien ("De Sjtopy van Ternèje"). In het gebied van "La Frayère du Petit Gravier" bij Petit Lanaye wordt nu gewerkt, daarom wordt er vervangend natuurgebied gemaakt in "Het Loeëk". Het nieuwe eilandje met een ondiepe oeverzone tussen het eilandje en de oever, wordt geschikt gemaakt als paai- grond voor de beschermde Bittervoorn. Dit visje leeft op plaatsen waar zoet- watermosselen voorkomen en legt zijn eieren in de schelp van de Mossel. Het eilandje wordt gemaakt met het materiaal dat beschikbaar komt bij het vrijmaken van de nieuwe geul bij de Kleine Weerd. Zo blijkt dat er in de huidige tijd ook kansen zijn voor natuurontwikkeling door "Riekswaoëtersjtaot".

Vrijdag 30 januari. In Margraten is een flinke laag sneeuw gevallen. De natuurhobby wordt even overvleugeld door het Carnavalsgedruis. De "LVK"- finale vindt plaats. Uit sommige (Zuid-Limburgse) bijdragen blijkt, dat het niet altijd eenheidsworst hoeft te zijn. De groep uit Meerssen, vorig jaar met "Sjuulke Caesar" en nu met de "Drie Keuninghe" is hiervan een goed voor- beeld. Een ander voorbeeld zijn de Herringbiessere uit Bocholtz. De eerste winnaar van het concours was in november 1976 "Vaen Eysde tot de Moo- kerhei" van Jean Innemee en Bert Salden. Hierin waren zelfs een paar maten van een cramignon verwerkt.

Zaterdag 31 januari. Vrouwtje Appelvink gevonden op het Veldje. Zeker ergens te- genaam gevlogen. Ik pak de vogel op met een zakdoek en zet hem in de zon. Op het moment dat ik denk dat de Vink het niet zal redden, bijt ze me met de krachtige snavel in de wijsvinger en vliegt ervandoor. Deze Vink heet niet voor niets "Dikbek". Vincent Gustings hoort een Oehoe bij Valkenburg. Zaterdag 7 februari. Eerst matige vorst,

daarna zon. De schaatsvijver in de Beemden is voor driekwart bedekt met ijs. Start "Top 1111" van het Limburgse carnavalslied met een zeer goede historische inleiding die terug gaat tot liederen uit Florence en Keulen in de 15e eeuw. Ook de Eijdsense cramignons komen ter sprake als echte volksliedjes. In de lijsten van de diverse jaren staan ook Eijdsense carnavalsliederen van de Druugsjliepers en Klééflèp. Ook de Margratense Vastelaovescramignon staat erin. Wat betreft oude verbanden tussen carnaval en cramignon: in de Luikse archieven bevindt zich een stuk uit 1575, waarin wordt getuigd van een driedaagse cramignon, geleid door Odilia uit de Péry-sstraat, om carnaval te vieren (zie hiervoor o.a. het boek "Cramignon, bijdragen tot de Nederlandse Volkskunde", Wassenaar, 1970, met hierin veel Waalse liedjes en bekende schilderijen van Petrus Wolfs). In Maastricht spreekt men ook nog steeds van cramignon met carnaval, hoewel dit is geworden tot gearmd lopen. De "rijaloet" is eigenlijk ook de reidans (dus geen polonaise). De hoge onderscheiding van de Klééflèp is vanouds de "Gôwe Cramignon". Beluisteren we de Waalse dubbel-cd "Fêtes en Wallonie", dan horen we een bont palet aan dwarsverbanden tussen diverse muzieksoorten en traditionele feesten het hele jaar door.

Woensdag 11 februari. In de buurtschap Bocholtzerheide is al een Gewone pad ontwaakt in een tuin.

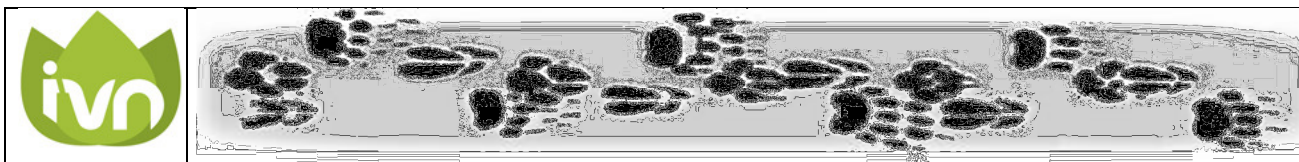
Donderdag 12 februari. Geboortedag Charles Darwin (1807). Schrijver dezes ontdekte enkele jaren geleden dat zijn verjaardag met deze dag samenvalt (1960). Het zonnige, windstille en aangename weer geeft kans op vlinders. De oogst van deze dag: 2 Kleine vossen samen op witte Winterhei in de Sebastiaanstraat in Margraten, 1 Atalanta op paarse Winterhei in de M.L. Kingstraat in Eijsden. Het zonnige weer levert vier dagen achter elkaar Kleine vossen en Atalanta's op, met wat speurwerk.

Vrijdag 13 februari. Honingbijen op Winterhei. Veel Pimpelmezen bij het Savelsbos.

Zaterdag 14 februari. Sleuteloverdracht aan Prins Rob de 1^e van de Eijdsense Naachraove. Samen met zijn prinses Georgette gaan zij dit jaar voor in de Vasjtenaovend.

Carnavalszondag 15 februari. Zeer blauwe lucht. Twee Atalanta's tegelijk op de voorgevel van het Familiemuseum aan de Breusterstraat in Eijsden. Zoals bekend een zeer goede locatie voor winterwaarnemingen van de Atalanta! Jeannine Piters ziet een Atalanta aan de Burgemeester Wijnandsstraat. Muurhagedissen in Laag-Caestert.

Carnavalsmaandag 16 februari. Mooie optocht in Banholt met de prinsenwaggen uitgevoerd als draak en verder nog meer dieren als een rookspuwende Spaanse stier en een steenrijke eend (Dagobert Duck). Dieren spelen sowieso een grote rol als carnavalssymbool. Bokken, Geiten, Kikkers, Uilen en dus zeker ook Naachraove. John Wiersma ziet een Sperwer misgrijpen bij zijn

vogeltjesvoederplaats in de tuin in Eijsden.

Carnavalsdinsdag 17 februari. Speciale Pad in optocht Druugsjliepers: de i-Pad (met virus).

Zaterdag 21 februari. Pa wordt 80. Het etentje aan het Withuis levert leuke oude verhalen op.

Zondag 22 februari. 1^e zondag van de vasten. Hommel vliegt over de Breusterstraat. Koekerelle in Eijsden. Traditioneel worden er dan allerlei snoepjes ("bölkes") voor de jeugd gestrooid onder het zingen van het aloude liedje ("Koekerelle, frikkedelle, koekeròòl, bruij m'nne sjoet vòòl"). De klinkers "òò" moeten bij dit lied zeer lang worden aangehouden. "Bölkes", daar kun je ook een verhaal apart over schrijven. "Zijwarte bölkes" (dropjes), "zoekbölkes" (met lange "oe", zijn zuurtjes, dus om op te zuigen), "sjnoufbölkes" (zwart-wit dropkogels), "hoosjbölkes" (hoestbonbons of "sjtèrreke bölkes", die nogal "sjtrang" konden zijn), "Napoleonbölkes" (de gele, zuurzoete), "knepkjes" (toffee's) en menta's (pepermunt). Laurierdrop was in Eijsden "soezèj". Hiervan kon dropwater worden gemaakt, om "sjuimke te trikke". Zwart-wit droppoeder was "sjnouf". Kleine zwarte dropnopjes werden door een Eijdsense drogist "kuuëtelkes" genoemd. Deze werden dan voor je neus uitgespreid en benoemd: "en e Géétekuuëtelke", "en e Mouzekuuëtelke" en zo kon het nog wel even doorgaan. Tegenwoordig zullen er wel niet meer veel lokale snoepnamen bijkomen. Gelukkig hebben we nog de "cramignonmennekes" (zoute rijen).

Dinsdag 24 februari. Eerst ijsregen, daarna onweersflits en klap (om 22.46u).

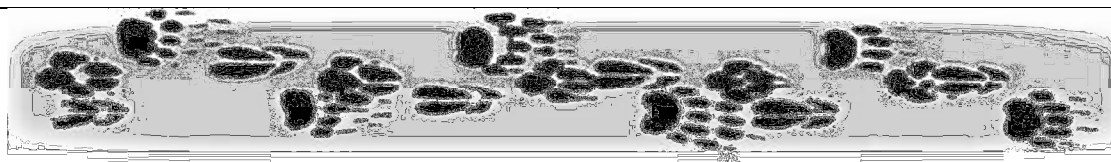
Woensdag 25 februari. Schitterende ijsbloemen op de auto met het zonlicht erop schijnend.

Donderdag 26 februari. Twee Grote zilverreigers tussen de schapen en lammeren bij Herkenrade.

Zaterdag 28 februari. Paardenbloem in de Poortstraat, Speenkruid aan de Voerstraat, Klein hoefblad bij de Bron en op het Veldje. Vuurwantsen op muur aan de Vogelzang.

Zondag 1 maart. De gele Winterakonieten op de Bukel verdienen goed de naam "Bukelblömkes", zo opvallend zijn ze. De Winterakoniet is eigenlijk een "stinsenplant". In vroeger eeuwen werden bepaalde soorten bloemen aangeplant als sierplant bij landhuizen en hoeven (in Friesland "stinsen" genoemd). Ze hebben zich kunnen handhaven en worden vaak gezien als waardevolle aanvulling op onze natuur (net zoals Sneeuwkllokjes). In ieder geval zijn de Bukelblömkes een lust voor het oog en geven ze nectar af voor de insecten. Pa en ma zien een Zilverreiger onderaan de Banholtergrubbe. Er wordt gezegd dat het grote aantal Zilverreigers samenhangt met de vele muizen dit jaar.

Dinsdag 3 maart. Voor de zoveelste keer deze winter onweer en hagel. Nu in Margraten om 16.25u een witte laag. "Vroege vogels" meldt dat er inmiddels al wel 10 Wilde katten zijn in het Vijlenerbos! Hopelijk is het Savelbos ook groot genoeg voor onze "Felis silvestris"...

Jacques Piters

Bijzondere waarnemingen/ervaringen gezocht!

Ziet u wat bijzonders in de natuur? Maakt u iets bijzonders betreffende natuur en/of milieu mee? Zet het op papier of laat het de redactie weten. Dat kan ook via onze IVN Eijsden internet pagina's: op de homepage staat onderaan een knop waarmee op een eenvoudige manier waarnemingen gemeld kunnen worden.

Ons mededelingenblad is voor en van de leden!

Hebt u foto's, dia's, natuurtijdschriften, natuurboeken die u kunt missen? Van harte welkom.

Jean Creuwels

GRIJS, GROEN EN GELUKKIG

Grijs, groen & gelukkig: dat is wat IVN met een grote bijdrage van de Nationale PostcodeLoterij de komende jaren wil realiseren. Met dit project gaan we tienduizenden ouderen een mooiere oude dag bezorgen, door van zorgcentra groene en sociale leefomgevingen te maken.

Naast het jaarlijkse bedrag van 1.350.000 euro, bleek op het Goed Geld Gala eind januari dat IVN een extra bijdrage van 1.970.450 euro krijgt voor Grijs, groen & gelukkig. IVN is ontzettend blij met deze geweldige bedragen. Met hulp van vrijwilligers en omwonenden wil IVN ouderen laten genieten van de gunstige effecten van natuurbeleving, beweging en buitenlucht. Door het aanpassen van de binnen- en buitenruimte, en een gevarieerd activiteitenprogramma, brengt IVN de natuur dichtbij voor ouderen in en rond zorgcentra. Daarbij werkt IVN samen met partners zoals Veldwerk Nederland, brancheorganisatie ActiZ en InnovatieNetwerk. Meer informatie over dit mooie project volgt komende tijd.

*Instituut voor natuureducatie
en duurzaamheid*

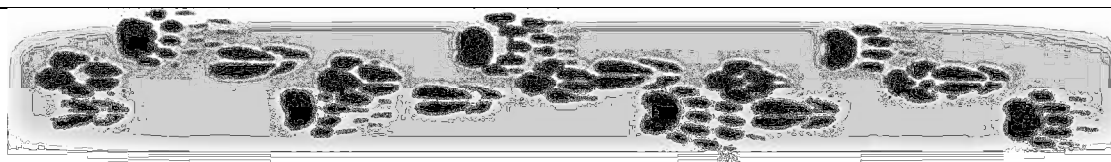
Stuifmail februari 2015 deel 1

MENSAAP, AAPMENS, MENS?

Fossiele schelpen werpen nieuw licht op Homo erectus - Lezing

Eind 19e eeuw werd door Eugène Dubois op Java een wereldschokkende ontdekking gedaan: hij vond als eerste de fossiele resten van een overgangsvorm tussen aap en mens, nu bekend als Homo erectus.

Dubois verzamelde niet alleen deze fossielen maar alles wat hij tegenkwam

in de opgraving, waaronder honderden schelpen. Ruim 100 jaar bleven ze onopgemerkt in de collectie, maar nu blijkt dat Homo erectus deze zoetwatermosselen op verrassende wijze benutte. De schelpdieren werden gegeten, de schelpen gebruikt als materiaal voor werktuigen én als ondergrond voor een intrigerende geometrische gravure.

Wat zegt dit laatste over gedrag en gedachtewereld van onze voorouder?

Zondag 22 maart, 11h00 • Familiemuseum Eijsden Breusterstraat 27 • Mw. dr. José Joordens, onderzoeker archeologie, Universiteit Leiden

Deze lezing is georganiseerd in samenwerking met de Stichting Eugène Du-bois in Eijsden

STEMMEN VOOR WANDELGEMEENTE VAN HET JAAR!

Geachte heer/mevrouw,

Zoals u wellicht al gehoord of gelezen hebt, is de gemeente Eijsden-Margraten genomineerd tot wandelgemeente van het jaar 2015 en staat in de top 3!

Deze verkiezing wordt jaarlijks georganiseerd door “Te Voet”, de wandelkrant van Nederland. Het college van B&W is trots op de nominatie en roept namens de gemeente Eijsden-Margraten iedereen op om te stemmen op Eijsden-Margraten als Wandelgemeente van het Jaar 2015, via www.wandelkrant.nl.

Bij dezen vragen wij u dan ook om als inwoner van deze mooie Wandelgemeente en/of als Limburger om ook uw stem uit te brengen.

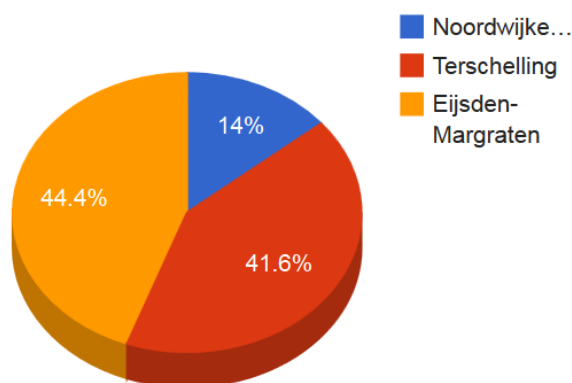
Wij stellen het erg op prijs als u dit bericht onder de aandacht wilt brengen bij leden, vrienden, familie en buurtgenoten.

Alvast hartelijk bedankt voor uw medewerking en wie weet... woont u straks wel in de mooiste Wandelgemeente van Nederland!

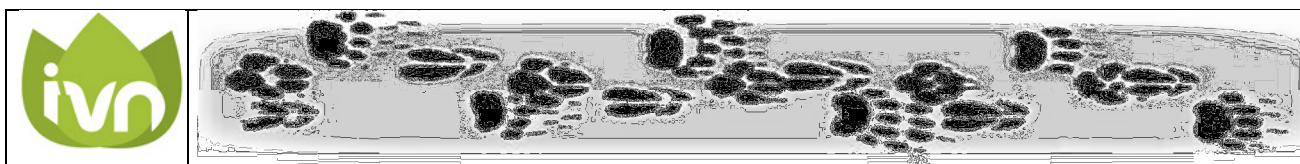
Stemmen kan tot en met 15 april 2015.

Met vriendelijke groeten,

Welke gemeente wordt Wandelgemeente van het Jaar 2015

Burgemeester Dieudonné Akkermans

HET BESTUUR

Voorzitter:	Vacature	
Secretaris:	Jacques Piters Vogelzang 15 6245 BS Eijsden	tel. 06 445 91 557
Penningmeester:	Jean Creuwels Cuyleborg 65 ^e 6228 BE Maastricht jeancreuwels.ivn@gmail.com	tel. 043 361 61 95
Vicevoorzitter	Maarten v.d. Sande JP Sweelinckstraat 56 6245 GW Eijsden	tel. 043 409 48 61
Lid	Suzanne van de Wiel Reijershaag 77 6228 HB Maastricht	tel. 043 361 17 18
Verenigingslokaal:	"De Dassenburcht" Breusterstraat 27 (Souterrain, achter voormalig klooster) Eijsden (Treffersteeg)	

Werkgroepcoördinatoren/Contactpersonen:

Daslicht/Venel	Jean Creuwels	361 61 95
"De Woelratten"	Maarten v.d. Sande	409 48 61
Lezingen	Jean Creuwels	361 61 95
Vogels	Philippe Meijer	457 23 70
Wandelingen	vacature	
Korte wandelingen	An van Santen	409 46 72
Flora groep	Tineke de Jong	352 11 09
Gebouw	vacature	
Redactie Mededelingenblad	Peter De Bie	409 46 77

Kosten Lidmaatschap € 11,50 per persoon per jaar

Betalingen t.n.v. IVN-Eijsden:

Giro rekening: NL05 INGB 0000 927056 Onder vermelding van reden betaling.

Disclaimer:

De redactie wijst er nadrukkelijk op dat zij niet aansprakelijk is voor inhoud of strekking van niet-redactionele bijdragen. Met toezending van een artikel draagt de auteur uitdrukkelijk de rechten over aan de redactie. Indien nodig kan door redigeren de toegezonden bijdrage –bij voorkeur i.o.m. de auteur- worden aangepast c.q. ingekort. De redactie behoudt zich uitdrukkelijk het recht voor om artikelen zonder opgaaf van redenen te weigeren.

Verschijningsdata en sluitingstermijn:

Verschijningsdata zijn:

half maart, half juni, half sept. en half dec.

De inzendtermijn voor kopij sluit op resp.

5 maart, 5 juni, 5 september en 5 december.

Kopij bij voorkeur aanleveren per e-mail:

de.wissel.ivn-eijsden@home.nl .